

شاری خهونهکان یا شهوهی خهونهکان

ئەمجەد شاگەلی

شاری خهونهکان، پرۆژەیی دروستکردنی خانوو و جیی نیشتهجیبوونیکە لە هەولێر و لە لایەن کۆمپانیای ئەششەرقلوئەسەت(الشرق الاوسط)هوه ئەنجام دەدری. شاری خهونهکان، پرۆژەیهکە خەڵک دەتوانێت هەر لە ئیستاه، که هیشتا جیبهجی نهکراوه، خانوو و جییکار و ئەوانەیی تیدا بکری و پێشەکی پارەکی بدات. بێجگە لەوهش، وا باوه نرخی هەر خانوویەک لەو شارەدا 250000 دۆلاریکە. کەنالی کوردستان تیفی، پەیتاپەیتا پیکلام بۆ ئەو پرۆژەیه دەکات و لە هەموو ئەو پیکلامانەیشیدا پستەیی "گرنگترین و پێشکەوتووترین پرۆژەیی نیشتهجیبوونه لە عێراقدا، که لە هەولێری پایتەختی هەریمی کوردستان..."سەدپات دەکاتەوه. ئەوهی جیی سەرنجە ئەوهیه، پرۆژەکه لە هەولێری پیتەختی ئەو پێوی کوردستان ئەنجام دەدری، کهچی باسی عێراق دەکری و بە گرنگترین و پێشکەوتووترین پرۆژە لە عێراقدا دەدریته ناسین. لە ناوونیشانی پرۆژەکهیشدا هەموو جار، که پێشان دەدری دەنووسری: ئوتیلی هەولێری نێودهولەتی ناسراو بە شیراتۆن، بەلام لە نێو ئیمایلهکهیاندا لە بری هەولێر نووسراوه ئەربیل، وهک بلی نهکری لهکن عەرەب و بیانی و ئەوانه هەولێر به هەولێره کوردیه کهیهوه نێو بیری. ئەوهی بۆ من جیی سەرنجە و سەیره، بۆ دەبی نێوی عێراق بپتە گۆری و باسی عێراق بکری و بۆ ناگوتری گرنگترین و پێشکەوتووترین پرۆژەیی نیشتهجیبوونه لە کوردستاندا! بۆ هەمیشه و بۆ هیچ بۆنه و هۆیهک، کوردستان وهک پاشکویهکی عێراق و بەشیک لە عێراق، نێو دەبری و نێوی لهگەڵ نێوی عێراقدا پیکهوه دیننه سەر زمان! بۆ دەبی عێراق لە کوردستان بە گهوره تر و به ناویانگتر بزانی و کوردستان لهو گچکه تر و نه ناسراوتر پێشان بدری! ئەو کەنالی تەلهفزیۆن و میدیایانەیی کوردستان، ئەگەر بپیک پرسی کوردستانییوونیان لەکن گرنگ بووایه، دەبوو لە نێوهیانی عێراق، شەرمیان بە خو هاتبا و ئەو وشەیهیان بە دەگمەن لە زار هاتبايه ته دەر. ئەوجا دەبی بشپرسین: کین ئەوانەیی دەتوانن خانوو لهوی بکرن! پارەیهکی لهو جۆره تەنئ لهکن سەرمايه داران و دهوله مەندان و بهرپرسیانی حیزبی و حوکومهتی کوردستان ههیه و تەنئ ئەوانن دەتوانن خهونه خانووی له شاری خهوانندا پی بکرن، دهنه هیچ هەژاریکی ئەو کوردستانه وهه کاریکی پی ئەنجام نادریت. لەبری دروستکردنی خهونه شار و هوتیلی 28 نهومی و گهوره بازار و چی و چی، که تەنیا بۆ خزمەتی بهرپرسیان و خەڵکانی دهوله مەند و به قازانجی ئەوانن، ئەگەر دەسه‌لدارانی کوردستان، زۆرینهی خەڵکی کوردیان مەبەست بووایه، دەبوو ژیرخانی ئابوری ولات چاک بکەن و دروست بکەن. دەبوو کشتوکالیان پێشخستبا و ئاروو و بیبه‌ر و تەماتەیان لە ولاتانی دیکه‌وه نه‌هاوردبا و کوردستان بۆ خوئ ئەوانه‌ی هەناردبايه ته ده‌ری! دەبوو ئەله‌کتریک و ئاوی خاوینی خواردنه‌وه‌یان بۆ خەڵک داين کردبا، نهک خەڵکیان له سەر داخوای ئەو پێویستیانه وه‌به‌ر ته‌قه دابا! دەبوو خانوو و جیژیانیان بۆ ئاواره‌کانی که‌رکووک چی کردبا و له سەرما و گەرما بیانیاراستبايه‌ن و له نه‌خووشی و ده‌رد و بیخویندنگه‌یی مندال و بینه‌خووشخانه‌یی و بی هەموو شتییک پزگاریان کردبان، نهک نێوی خائینیان لی نابان! دەبوو و سەدان ده‌بووی تر. دەسه‌لدارانییک بۆ خویان نوینه‌ری چینیکی بۆرژوازی و سەرمايه‌دار و خودان پارە بن، چۆن ده‌کری بیر لهو جۆره شتانه بکه‌نه‌وه، که

ئاوارەيەكى بى خانوو و بى سەرەتايىتيرين ئامرازەكانى ژيانى كەركوك يا ئەلتاش، كە بى ئەلەكتريك و بى ئاويكى كەلار، كە برسى و دەردەداريكي هەمووكەس ئەنفالكرأوى گەرميان بىرى لى دەكاتەو! ئەگەر ئەوان و ايان بىر كەردباو، ئىستا و دواى سىزده سالى ئازادى بەشيكي كوردستان، پۆژانە دەيان بەپرس و دەسەلاتدارى دز و قۆلبې و ساختەكار، هەر لە سەرى سەرەوہى دەسەلات تا خوارى دەسەلات، دەدرانە دادگە و لە كار وەدەردەنران و زىندانى دەكران و ولاتيان لى خاوين دەكرايەو، لى كاتىك دەسەلات وەك دەسگايەك، بۆ خۆى دز و قۆلبې ساختەكار بىت، چاوەروانى لەوہ باشترى لى ناكريت. ئەورپۆ باشوورى كوردستان، وەك كۆشكىكى پىر لە هەموو خىرى خودايەكى بەرەلاكراوى ماله دەولەمەنديكى لى هاتوو، كە خودان مال جىيەيشتبىت و پىگە بە خەلكىك درابىت تىيكەون و بە هەوہسى خۆيان جىيان دەويت بىبەن. ئەورپۆ باشوورى كوردستان، وەك كوردستانى سەردەمى بەس و سەردەمى ئەنفالى لى هاتوو و هەموو بەرپىسان و دەسەلاتدارن ئەنفالى دەكەن و لىي دەخۆن. ئەورپۆ باشوورى كوردستان، وەك كەركوك و باژىرەكانى دىكەى دواى پووخانى بەعسى لى هاتوو، دەسەلاتداران تەنى هەلپەى خىركەنەو و ئاوەودىوكردنى پارە و سامان دەكەن. ئەورپۆ باشوورى كوردستان وەك ئازەلىكى كوژراو و برىندار و لاكىكى لى هاتوو و دەسەلاتدارانى، دال و كەمتيارئاسا و ئازەلى دىكەئاسا، هەريەكەو دەيەويت قەپالى خۆى لى بگريت و پشكى خۆى لى بكاتەو. ئەو خەلكانەى ئەورپۆ لە كوردستان ئەو كارە دەكەن و پىگەيان بە خۆيان داو، خەلكە دەسەلاتدارەكە و خەلكانى سەر بە دەسەلاتن. ئەوانن بە هەوہسى خۆيان دەدزن و سەرمايە خىر دەكەنەو و هەر ئەوانيشن شارى خەون و هوتىلى خەون و مۆبايلى خەون و كۆشكى خەون و هەزارويەك شتە خەونى دىكە بۆ خۆيان و خەلكانى سەر بە خۆيان چى دەكەن.

2005/10/12